

ЗВІТ
про зовнішню оцінку корупційних ризиків в діяльності
Тернопільського національного педагогічного
університету імені Володимира Гнатюка

(Код ЄДРПОУ: 02125544)

ПРОВЕДЕНО:

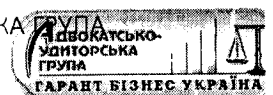
незалежним експертом з оцінки корупційних ризиків та підготовки
антикорупційних програм

Проданчуком Михайлом Андрійовичем

У період: з 08 червня по 20 червня 2022 року м. Тернопіль

м. Тернопіль – 2022 р.

ТОВ «АДВОКАТСЬКО-АУДИТОРСЬКА ГРУПА
«ГАРАНТ БІЗНЕС Україна»
04113 м. Київ, вул. Дубровинська, 28

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

На виконання статті 19 Закону України «Про запобігання корупції», відповідно до Методології оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів влади (далі – Методологія), затвердженої рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 02 грудня 2016 року № 126, здійснено оцінку корупційних ризиків у діяльності Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (далі ТНПУ, університет).

Згідно із частиною другою статті 62 Закону, затверджувати антикорупційну програму зобов'язані, зокрема, керівники державних підприємств, де середньооблікова чисельність працюючих за звітний (фінансовий) рік перевищує п'ятдесят осіб, а обсяг валового доходу (виручки) від реалізації продукції (робіт, послуг) за цей період перевищує сімдесят мільйонів гривень.

При цьому, антикорупційні програми вказаних юридичних осіб повинні передбачати антикорупційні заходи та стандарти не нижчі ніж в Типовій антикорупційній програмі юридичної особи, затвердженій рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 02.03.2017 № 75, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 09.03.2017 за № 326/30194.

Згідно з пунктом 9 розділу 2 глави III вказаної Типової антикорупційної програми, юридична особа не рідше ніж один раз на три роки повинна проходити зовнішню оцінку корупційних ризиків. Таку оцінку можуть проводити організації, що надають аудиторські, юридичні чи консалтингові послуги, або незалежні експерти.

Зовнішню оцінку корупційних ризиків в діяльності Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка проведено незалежним експертом з питань оцінки корупційних ризиків та підготовки антикорупційних програм, доктором економічних наук Проданчуком Михайлом Андрійовичем. Необхідний рівень досвіду та кваліфікації експерта наведено у біографічній довідці (Додаток 5 до Звіту за результатами проведення зовнішньої оцінки корупційних ризиків в діяльності Тернопільського національного

педагогічного університету імені Володимира Гнатюка). Здійснення об'єктивної оцінки корупційних ризиків у діяльності ТНПУ є необхідним кроком у запобіганні порушень антикорупційного законодавства його працівниками.

Предмет даного Звіту полягає в проведенні експертної оцінки корупційних ризиків та наданні пропозиції щодо заходів їх усунення в діяльності Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Об'єктом оцінки корупційного ризику є процедури та процеси щодо здійснення функцій та повноважень ТНПУ, які оцінюються на предмет наявності чи відсутності корупційних ризиків.

Метою оцінки корупційних ризиків є визначення організаційних та методичних заходів спрямованих на мінімізацію проявів корупції у діяльності Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (далі ТНПУ, університет), впровадження ефективного контролю та управління корупційними ризиками.

Основними завданнями Звіту є:

- ідентифікація причин і умов, що можуть спричиняти корупційні прояви;
- організація профілактичних заходів щодо корупційних правопорушень, спрямованих на мінімізацію проявів корупції, як суспільно-небезпечного явища;
- побудова ефективної системи запобігання та виявлення корупції в ТНПУ;
- розроблення заходів щодо інформування персоналу у сфері запобігання корупційних правопорушень.

Визначення для кожної сфери діяльності ТНПУ корупційних ризиків, не є беззаперечним свідченням про існування фактів корупції, а є лише підставою обгрунтовано припускати їх виникнення у разі недотримання посадовими особами вимог антикорупційного законодавства та встановлених внутрішніх процедур.

Одним із основних напрямків у сфері запобігання корупції є виявлення корупційних ризиків, які можуть виникнути в діяльності ТНПУ, а також усунення умов та причин виникнення цих ризиків. Такі корупційні ризики

постійно досліджуються науковцями та громадськими організаціями у різних сферах суспільного життя. Дослідження здійснюється для кращого розуміння широким колом зацікавлених сторін важливості впливу експертів на формування.

При цьому вказану оцінку було проведено на основі та керуючись положеннями:

- Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти корупції, ратифікованої Законом України від 18.10.2006 № 251-V;
- Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією Ради Європи, ратифікованої Законом України від 18.10.2006 № 252-V;
- Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 № 1700-VII;
- Закон України «Про Національне антикорупційне бюро України» від 14.10.2014 № 1698-VII
- Кримінальний Кодекс України, від 05.04.2001 № 2341-III
- Кодекс України «Про адміністративні правопорушення» від 07.12.1984 № 8073-X
- Типової антикорупційної програми юридичної особи, затвердженої рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 02 березня 2017 року № 75, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 09 березня 2017 року;
- Методології оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів влади, затвердженої рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 02.12.2016 № 126, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28.12.2016 за № 1718/29848;
- Методичних рекомендацій щодо підготовки та реалізації антикорупційних програм юридичних осіб, затверджених рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 22 вересня 2017 року № 743;
- Звіту моніторингу імплементації Україною Стамбульського плану дій по боротьбі з корупцією ОЕСР (IV раунд, 2018 рік), Глава: «Запобігання і переслідування корупції на державних підприємствах»

[http://www.oecd.org/corruption/acn OECD-ACN-Ukraine-4th-Round-Bis-Report-SQE-Sector-2018-ENG.pdf](http://www.oecd.org/corruption/acn/OECD-ACN-Ukraine-4th-Round-Bis-Report-SQE-Sector-2018-ENG.pdf).

Проведення такого аудиту передбачено антикорупційним законодавством та є важливим для діяльності університету, оскільки за результатами зовнішньої оцінки корупційних ризиків вживаються заходи, необхідні для запобігання, виявлення і протидії корупції у діяльності, у тому числі шляхом зміни існуючих антикорупційних стандартів та процедур. За результатами проведеної зовнішньої оцінки корупційних ризиків буде надано Звіт зовнішньої оцінки корупційних ризиків у діяльності Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Оцінка корупційних ризиків дозволить забезпечити відповідність антикорупційних заходів специфіці діяльності ТНПУ та сприятиме раціональному використанню ресурсів, які виділяються на проведення роботи з попередження корупції.

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЮРИДИЧНУ ОСОБУ

2.1. Дослідження відкритої інформації про специфіку діяльності Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка - галузевий (педагогічний) заклад вищої освіти, що провадить інноваційну освітню діяльність за різними ступенями вищої освіти (в тому числі і доктора філософії), проводить фундаментальні та прикладні наукові дослідження, є провідним науковим і методичним центром, має розвинуту інфраструктуру навчальних, наукових і науково-виробничих підрозділів, сприяє поширенню наукових знань та провадить культурно-просвітницьку діяльність і здійснює діяльність за такими рівнями:

- початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти;
- перший (бакалаврський) рівень вищої освіти; другий (магістерський) рівень вищої освіти;
- третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти.

ТНПУ є закладом вищої освіти державної форми власності, який належить до сфери управління Міністерства освіти і науки України. ТНПУ здійснює свою діяльність на засадах неприбутковості. Університет має самостійний баланс, поточні рахунки в установах банків, печатку із зображенням Державного Герба України, своїм найменуванням, штампю, бланки зі своїм найменуванням, власну символіку, атрибутику, зареєстровану відповідно до законодавства України та здійснює свою діяльність відповідно до ліцензії: Серія АЕ, № 636130, дата видачі 15.04.2015 р., наказ МОН України від 14.04.2015 №553-л

Основними напрямками діяльності ТНПУ є:

- 1) забезпечення умов, необхідних для отримання особою вищої освіти;
- 2) підготовка згідно з державним замовленням і договірними зобов'язаннями висококваліфікованих фахівців освітніх ступенів: бакалавр, магістр, доктор філософії;

3) підготовка, перепідготовка і здобуття післядипломної освіти, атестація, переатестація, поглиблена спеціалізація, підвищення кваліфікації, стажування наукових, науково-педагогічних, педагогічних працівників, у тому числі іноземних громадян;

4) підготовка аспірантів і докторантів;

5) підготовка до захисту та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук і доктора філософії;

6) наукова, науково-технічна, інформаційно-консультативна діяльність;

7) підготовка фахівців з числа іноземних громадян та осіб без громадянства;

8) поширення наукових знань, інформаційне та консультаційне забезпечення;

9) культурно-освітня, методична, видавнича, фінансово-господарська, виробнича діяльність;

10) зовнішньоекономічна діяльність та здійснення міжнародних зв'язків;

11) надання платних послуг, не заборонених законодавством України;

Основними структурними підрозділами ТНПУ є:

10 факультетів; 39 кафедр; 1 наукова бібліотека.

2.2. Інформація з ЄДР.

Найменування:

повне найменування - Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка;

скорочене найменування - ТНПУ;

повне найменування англійською мовою - Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University;

скорочене найменування англійською мовою - TNPU.

Код ЄДРПОУ02125544

Форма власності: Загально-державна;

Рівень акредитації: IV.

Види діяльності: основний: 85.42 Вища освіта.

Місцезнаходження юридичної особи: Україна, 46027, Тернопільська обл., місто Тернопіль, вулиця М. КРИВОНОСА, будинок 2

2.3. Інформація про органи управління юридичної особи.

Власники (засновник): Міністерство освіти і науки України;

Статутний капітал: 0 грн.;

У юридичної особи відсутній бенефіціар. Безпосереднє управління діяльністю ТНПУ здійснює ректор. Його права, обов'язки та відповідальність визначаються законодавством України, цим Статутом та контрактом. Ректор є представником ТНПУ у відносинах з державними органами, органами місцевого самоврядування, юридичними та фізичними особами і діє без довіреності в межах повноважень, передбачених Законом України «Про вищу освіту» і цим Статутом. Ректор оприлюднює щорічний звіт про свою діяльність на офіційному веб-сайті ТНПУ.

Ректор ТНПУ щороку звітує перед Міністерством освіти і науки України та конференцією трудового колективу. Міністерство освіти і науки України реалізує права та обов'язки уповноваженого Кабінетом Міністрів України органу стосовно ТНПУ як центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки, в підпорядкуванні та сфері управління якого перебуває ТНПУ.

Керівник: Доктор філософських наук, професор, член-кореспондент НАПН України Буяк Богдан Богданович, призначений ректором 15 грудня 2017 р. наказом Міністерства освіти і науки України №770-к.

Буяк Богдан Богданович до кримінальної відповідальності - не притягався. В Єдиному реєстрі боржників відомості стосовно Буяка Богдана Богдановича - відсутні.

Узагальнюючий висновок: під час експрес-аналізу відкритих відомостей відносно Буяка Богдана Богдановича, відомостей компрометуючого характеру - не встановлено.

2.4. Інформація щодо наявності відсутності податкових, боргових ризиків.

Університет перебуває на обліку:

- Головне управління регіональної статистики 21680000. Дата взяття на облік: 01.05.1993;
- Головне управління ДПС у Тернопільській області, Тернопільське управління, Тернопільська ДПІ (м. Тернопіль) 43142763. Дата взяття на облік: 25.11.1994. Номер взяття на облік: 19182570. Платник ПДВ Номер свідоцтва - 021255419183, станом на: 25.05.2022

Податковий борг: станом на 20.06.2022 року - відсутній (Довідка про відсутність заборгованості 20 червня 2022 р.).

Виконавчі провадження: станом на 08.06.2022 року - відсутні.

Узагальнюючий висновок щодо наявності/відсутності податкових ризиків та виконавчих проваджень - відсутні.

ІІІ ДОТРИМАННЯ ВИМОГ РОЗДІЛУ X ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ»

3.1. Відповідність критеріям, встановленим частиною другою статті 62 «Антикорупційна програма юридичної особи» Закону України «Про запобігання корупції».

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка відповідно до установчих документів є загально-державною установою. Доходи за звітний 2021 рік складають 222 103 117 грн., за 2020 р. – 190010122 грн.

З огляду на викладене, на Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка поширюються сукупність трьох критеріїв, визначених пунктом 1 частини другої статті 62 Закону України «Про запобігання корупції». На виконання вимог статті 62 Закону України «Про запобігання корупції» ТНПУ розроблено Антикорупційну програму Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира

Гнатюка затверджено Конференцією трудового колективу, протокол №2 від 22.12.2020 р., введено в дію наказом ректором 22.12.2020 № 285.

Антикорупційна програма є обов'язковою для виконання усіма працівниками ТНПУ, включаючи посадових осіб усіх рівнів, керівника, а також для усіх суб'єктів господарської діяльності (філій, підрозділів), над якими вона здійснює контроль. Вона також застосовується у її правовідносинах із діловими партнерами, зокрема органами державної влади та органами місцевого самоврядування.

Здійснення заходів щодо реалізації Антикорупційної програми в межах своїх повноважень провадять:

- 1) засновники ТНПУ (далі – МОН);
- 2) ректор ТНПУ (далі – керівник);
- 3) посадова особа ТНПУ, відповідальна за реалізацію Антикорупційної програми (далі – Уповноважений), правовий статус якої визначається Законом і Антикорупційною програмою;
- 4) посадові особи ТНПУ всіх рівнів та інші працівники ТНПУ (далі – працівники).

Положення щодо обов'язковості дотримання антикорупційної програми включаються до трудових договорів, правил внутрішнього розпорядку юридичної особи, а також можуть включатися до договорів, які укладаються юридичною особою.

Перелік антикорупційних заходів у діяльності ТНПУ

1. ТНПУ забезпечує розробку та вжиття заходів, які є необхідними та достатніми для запобігання, виявлення і протидії корупції у своїй діяльності.
2. Антикорупційні заходи включають:
 - 1) періодичну оцінку корупційних ризиків у діяльності ТНПУ;
 - 2) антикорупційні стандарти і процедури у діяльності ТНПУ.
3. Основними антикорупційними стандартами і процедурами ТНПУ є:
 - 1) ознайомлення нових працівників із змістом Антикорупційної програми, проведення навчальних заходів з питань запобігання і протидії корупції;

- 2) антикорупційна перевірка ділових партнерів;
- 3) положення щодо обов'язкового дотримання Антикорупційної програми;
- 4) критерії обрання ділових партнерів ТНПУ;
- 5) обмеження щодо підтримки ТНПУ політичних партій, здійснення благодійної діяльності;
- 6) механізм повідомлення про виявлення ознак порушення ТНПУ, ознак вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, а також конфіденційність таких повідомлень та захист викривачів;
- 7) здійснення Уповноваженим та працівниками функцій щодо запобігання корупції;
- 8) процедура розгляду повідомлень викривачів, включаючи внутрішнє розслідування і накладання дисциплінарних стягнень;
- 9) норми професійної етики та обов'язки і заборони для працівників;
- 10) механізми запобігання і врегулювання конфлікту інтересів;
- 11) обмеження щодо подарунків;
- 12) нагляд і контроль за дотриманням вимог Антикорупційної програми.

Текст антикорупційної програми перебуває у постійному відкритому доступі для працівників ТНПУ, а також для її ділових партнерів на офіц. сайті <https://tnpu.edu.ua/about-public-inform-u,pload-2022-antykorupts-programa.pdf>.

Дослідженням змісту Антикорупційної програми ТНПУ встановлено, що вона в повній мірі відповідає положенням Типової антикорупційної програми юридичної особи, затвердженої рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 02 березня 2017 року № 75, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 09 березня 2017 року за № 326/30194.

Узагальнюючий висновок: Антикорупційна програма Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка в цілому дотримано вимоги, встановлені статтями 62, 64 Закону України «Про запобігання корупції».

3.2. Дотримання вимог статей 62, 64 Закону України «Про запобігання корупції».

З метою належної реалізації положень Антикорупційної програми ТНПУ, та на виконання вимог частини п'ятої статті 62, статті 64 Закону України «Про запобігання корупції», на посаді уповноваженої особи питань запобігання та виявлення корупції в університеті призначено Раківську Надію Василівну (Наказ №48 від 28.02.2022). Під час дослідження встановлено, що Раківська Надія Василівна відповідає вимогам частин другої, третьої статті 64 Закону України «Про запобігання корупції».

Головними завданнями Уповноваженого є підготовка, забезпечення реалізації та контроль за здійсненням заходів щодо запобігання, протидії і виявлення корупції в ТНПУ. Уповноважений реалізує свої права і обов'язки безпосередньо до виконання своїх функцій Уповноважений може залучати за згодою керівника інших працівників ТНПУ.

Здійснення Уповноваженим своїх функцій в ТНПУ є незалежним. Втручання у діяльність Уповноваженого з боку працівників, МОН, керівника, ділових партнерів ТНПУ, а також інших осіб забороняється.

У процесі перевірки встановлено, що Уповноважений забезпечує формування і ведення реєстрів: працівників ТНПУ, притягнутих до відповідальності за порушення вимог Антикорупційної програми, вчинення корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією; здійснених ТНПУ внесків на підтримку політичних партій та благодійної діяльності; проведених згідно з Антикорупційною програмою антикорупційних перевірок; проведених згідно з Антикорупційною програмою внутрішніх розслідувань та перевірок; повідомлень про конфлікт інтересів та про порушення вимог Антикорупційної програми, вчинення корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією. Забезпечує взаємодію і координацію між структурними підрозділами ТНПУ щодо підготовки, забезпечення реалізації та контролю за здійсненням заходів щодо реалізації Антикорупційної програми.

Узагальнюючий висновок: Уповноважений ТНПУ забезпечує виконання своїх завдань і функції об'єктивно і неупереджено відповідно до Закону України «Про запобігання корупції», Антикорупційною програмою, трудовим договором та посадовою інструкцією.

3.3. Дотримання вимог щодо оцінки корупційних ризиків у діяльності юридичної особи.

Відповідно до частини другої статті 61 Закону України «Про запобігання корупції» керівник юридичної особи зобов'язаний забезпечувати проведення регулярної оцінки корупційних ризиків у діяльності юридичної особи і здійснювати відповідні антикорупційні заходи. Корупційним ризиком є обгрунтована ймовірність настання події корупційного чи пов'язаного з корупцією правопорушення або порушення вимог Антикорупційної програми.

У свою чергу, порядок проведення регулярної оцінки корупційних ризиків у діяльності юридичних осіб регламентовано Розділом 2 Глави III Типової антикорупційної програми юридичної особи, затвердженої рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 02 березня 2017 року № 75, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 09 березня 2017 року за №326/30194. Вказаний Розділ виокремлює зовнішню та внутрішню оцінки корупційних ризиків.

Оцінка корупційних ризиків в ТНПУ проводиться комісією з оцінки корупційних ризиків (далі – комісія). Порядок діяльності та склад комісії затверджуються керівником. До складу комісії входять Уповноважений (голова комісії), керівники структурних підрозділів ТНПУ, а також інші працівники, визначені керівником за погодженням з Уповноваженим. Під час проведення оцінки корупційних ризиків за ініціативою Уповноваженого до роботи комісії без включення до її складу залучаються інші працівники ТНПУ, а також незалежні експерти чи спеціалісти. Уповноважений, з метою недопущення конфлікту інтересів або необ'єктивності у роботі комісії, при розподілі функцій між членами комісії бере до уваги коло їх посадових обов'язків в університеті.

За результатами оцінки корупційних ризиків у діяльності ТНПУ комісія готує письмовий звіт. Звіт за результатами оцінки корупційних ризиків подається керівнику ТНПУ і повинен містити:

- 1) ідентифіковані корупційні ризики, а також причини, що їх породжують, та умови, що їм сприяють;
- 2) оцінку виявлених корупційних ризиків;
- 3) пропозиції щодо заходів із запобігання, усунення рівня виявлених корупційних ризиків.

За результатами опрацювання звіту внутрішньої та/або зовнішньої оцінки корупційних ризиків керівник вживає необхідних заходів для запобігання, виявлення і протидії корупції у діяльності ТНПУ, у тому числі шляхом зміни існуючих антикорупційних стандартів та процедур

Вдалою практикою є регулярна публікація на веб-сайті Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (<https://tnpu.edu.ua/antikoruptions-yna-d-yaln-st.php>) детальної інформації про процес та результати внутрішньої оцінки корупційних ризиків в діяльності ТНПУ.

Також стосовно виконання вимог частини першої статті 61 Закону України «Про запобігання корупції» щодо здійснення відповідних антикорупційних заходів, було проведено дослідження стану організації запобігання корупції в діяльності ТНКУ.

На веб-сайті ТНКУ розміщено:

- Антикорупційна програма на 2022 р.
- План заходів запобігання та протидії корупції на 2022 р.
- Антикорупційна програма на 2021 р.
- План заходів запобігання та протидії корупції на 2021 р.
- План навчань працівників, студентів та аспірантів ТНПУ ім. В. Гнатюка з питань дотримання вимог антикорупційного законодавства на 2021 р.
- Антикорупційна програма на 2019-2020 р.р.
- План заходів запобігання та протидії корупції на 2019 – 2020 р.р.

- План навчань працівників, студентів та аспірантів ТНПУ ім. В. Гнатюка з питань дотримання вимог антикорупційного законодавства на 2019-2020 рр.
- Антикорупційна програма на 2018-2019 н. р.
- План заходів запобігання та протидії корупції на 2018 – 2019 н. р.

Документи:

- Порядок прийняття та розгляду повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень.
- Положення про уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції.
- Кодекс честі ТНПУ ім. В. Гнатюка, який встановлює загальні моральні принципи та правила етичної поведінки осіб, що працюють і навчаються в ТНПУ.

Методичні рекомендації:

- Загальні рекомендації при роботі з Єдиним державним реєстром декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.
- Роз'яснення щодо заповнення декларацій.
- Найчастіші запитання декларування-2020.
- Чим відрізняється викривач і заявник?

Кампанія декларування -2022:

- Декларування та подання інших документів до Реєстру під час воєнного стану.
- Кампанія декларування – 2021.
- НАЗК публікує оновлені роз'яснення у новому форматі, щоб спростити заповнення декларації.
- Ключові оновлення у роз'ясненнях щодо декларування: зміни до правил подання декларації “перед звільненням”.
- Як правильно декларувати банківські рахунки?

- Яким чином в декларації та повідомленні про суттєві зміни в майновому стані зазначати відомості про адресу у зв'язку зі змінами до адміністративно-територіального устрою?

Основні події та заходи:

- На конференції трудового колективу В.Л. Брославський представив звіт про виконання Антикорупційної програми ТНПУ за 2019-2020 рр.
- На засіданні ректорату ТНПУ розглядали питання "Про правове виховання і реалізацію заходів щодо запобігання та протидії корупції в університеті".
- У ТНПУ відбувся вебінар з підвищення кваліфікації у сфері протидії та виявлення корупції "Підстави виникнення конфлікту інтересів".
- В ТНПУ провели семінар з підвищення кваліфікації у сфері протидії та виявлення корупції (Фото) "Положення антикорупційного законодавства щодо спільної роботи близьких осіб у ЗВО".
- У Міжнародний день боротьби з корупцією в ТНПУ вручили сертифікати студентам-активістам, які пройшли антикорупційне навчання.
- Конференція трудового колективу ТНПУ затвердила Антикорупційну програму на 2019-2020 рр.
- В ТНПУ ім. В. Гнатюка провели семінар-тренінг з підвищення кваліфікації у сфері протидії та виявлення корупції на тему "Конфлікт інтересів".
- Відбулась конференція трудового колективу та засідання вченої ради ТНПУ й затверджено антикорупційні документи ТНПУ.
- На конференції трудового колективу В.Л. Брославський представив звіт про виконання Антикорупційної програми ТНПУ за 2020 рік.
- У ТНПУ відбувся онлайн-вебінар "Щодо застосування окремих положень ЗУ "Про запобігання корупції" та врегулювання конфлікту інтересів" (29 жовтня 2021 року).
- У ТНПУ відбувся онлайн-вебінар "Корупція - виклик сьогодення" (26 листопада 2021 р).

Узагальнюючий висновок: За результатами проведеного аналізу, можна дійти висновку щодо належного рівня організації роботи із запобігання корупції в діяльності ТНПУ. Конкретні рекомендації узагальнюючого характеру щодо оптимізації системи заходів із запобігання корупції в діяльності ТНПУ наведено у висновках Звіту за результатами проведення зовнішньої оцінки корупційних ризиків в діяльності університету. В цілому ТНПУ дотримуються вимоги, встановлені статтею 61 Закону України «Про запобігання корупції».

IV. АНАЛІЗ ОРГАНІЗАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКИХ ПРОЦЕДУР В АНТИКОРУПЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ імені ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА

4.1. Управління процедурами публічних закупівель.

Сфера публічних закупівель характеризується високим рівнем корупційності, що пов'язано з поширеною практикою непрозорого проведення закупівельних процедур. Водночас, прийняття Закону «Про публічні закупівлі» дозволило усунути багато таких факторів у цій сфері на законодавчому рівні. Закон, зокрема, удосконалив правила та умови здійснення закупівель, забезпечив створення системи електронних закупівель. Однак, на організаційному рівні мають місце окремі ризики, особливо коли йдеться про проведення допорогових закупівель.

За результатами проведеного анонімного опитування працівників ТНПУ, 70,3 % респондентів повідомили, що саме сферу закупівель вони вважають найбільш вразливою до корупції. Тому, в ТНПУ питанню запобігання корупції, у сфері закупівель приділяється особлива увага антикорупційних підрозділів.

Університет докладляє всіх можливих зусиль для мінімізації ризиків ділових відносин з контрагентами, які можуть бути залучені до корупційної діяльності, для чого проводиться перевірка терпимості контрагентів до корупції, у тому числі перевірка наявності у них власних антикорупційних програм, їх готовності включати в договори антикорупційні умови (застереження), а також надавати взаємне сприяння для етичного ведення господарської діяльності та запобігання корупції.

При проведенні закупівель товарів робіт і послуг, які здійснюються за кошти загального та спеціального фондів державного бюджету ТНПУ керується Положенням про порядок використання електронної системи закупівель у разі здійснення закупівель, вартість яких є меншою за вартість, що встановлена в абзацах другому і третьому частини першої статті другої Закону України «Про публічні закупівлі» в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка, затверджено наказ ректора університету від 29.08.2019 р. № 178. Це Положення розроблене на підставі Закону України від 25.12.2015 № 922-УІІ «Про публічні закупівлі», Порядку розміщення інформації про публічні закупівлі, затвердженого Наказом

Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 18.03.2016 № 477, Порядку визначення предмета закупівлі, затвердженого Наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 17.03.2016 № 454 "Про затвердження порядку визначення предмета закупівлі", Наказу Державного підприємства "Прозорро" від 19.03.2019 № 10 із змінами "Про затвердження Інструкції про порядок використання електронної системи закупівель у разі здійснення закупівель, вартість яких є меншою за вартість, що встановлена в абзацах 2 та 3 частини 1 статті 2 Закону України "Про публічні закупівлі" та наказу ректора Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка «Про призначення відповідальної особи за здійснення закупівель товарів, робіт і послуг із застосуванням електронної системи закупівель, вартість яких є меншою за вартість, що встановлена в абзацах 2 та 3 частини 1 статті 2 Закону України "Про публічні закупівлі».

Тому, питанню запобігання корупції у сфері закупівель приділяється особлива увага в ТНПУ. Так, виконувач обов'язків уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції в університеті Раківська Надія Василівна здійснює контроль на усіх етапах процесу закупівлі, зокрема:

- *на етапі затвердження тендерної документації* – здійснюється моніторинг та аналіз визначення очікуваної вартості предмету закупівлі та технічних вимог до предмету закупівлі. Також, приділяється увага питанню недопущення формування в тендерній документації технічних вимог під конкретних учасників процедур закупівель. На даному етапі проводиться як аналіз маркетингових досліджень щодо формування очікуваної вартості так і аналіз технічних та інших кваліфікаційних вимог
- *на етапі проведення торгів* – здійснюється моніторинг та контроль дотримання вимог законодавства у сфері публічних закупівель та недопущення вчинення анти конкурентних узгоджених дій учасниками торгів.

Замовник самостійно приймає рішення щодо закупівлі товарів, робіт і послуг шляхом укладання прямих договорів із постачальниками та виконавцями або із використанням електронної системи закупівель. ТНПУ реєструється в

системі електронних закупівель (ProZorro) відповідно до регламенту роботи обраного електронного майданчика. Дії щодо реєстрації та роботи в системі електронних закупівель вчиняють відповідальні посадові особи.

У разі здійснення закупівель товарів, робіт і послуг без використання електронної системи закупівель, за умови, що вартість предмета закупівлі дорівнює або перевищує 50 тисяч гривень та є меншою за вартість, що встановлена в абзаці 2 Закону, Замовник обов'язково оприлюднює звіт про укладені договори в системі електронних закупівель протягом одного дня з дня укладення договору.

За результатом проведеної роботи 2021 р. було проведено:

- 44 закупівель, дорівнює або перевищує 50 тисяч гривень на суму 60933916,41 грн.;
- 445 закупівель, до 50 тисяч гривень на суму 12 758 488,41 грн.;
- 111 за спрощеною процедурою проведено закупівлю на суму 8570756,47 грн.

Члени тендерних комітетів комісій попереджені та ознайомлені про кримінальну відповідальність за пропозицію, обіцянку або одержання неправомірної вигоди та заходи із запобігання одержанню неправомірної вигоди, що дозволяє упередити будь-які негативні наслідки.

4.2. Управління персоналом.

Кадри є основним ресурсом ТНПУ, що визначає в першу чергу успіх його діяльності. А тому відбір кадрів – це одна з найважливіших управлінських функцій, що визначає подальшу долю ТНПУ, без якої неможливо реалізувати інші функції управління.

Відбір кадрів – це процедура виділення кандидатів із загальної кількості претендентів на вакантну посаду, диференціації кандидатів за ступенем їх відповідності майбутній діяльності та прийняття рішення про придатність або відвід кандидатів.

Варто відзначити, що система відбору керівного складу, а також працівників, повинна бути відкритою, щоб кожен претендент мав можливість взяти участь у відборі на заміщення вакантних посад. При цьому, обов'язковим критерієм відбору кадрів повинна бути наявність у претендентів на посаду

спеціальних знань, умінь, здібностей, досвіду роботи у відповідній сфері, високі морально-етичні якості.

Особливої уваги в діяльності ТНПУ посадових осіб заслуговує питання запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. Конфлікт інтересів за своєю суттю є суперечністю між приватними та службовими інтересами. І хоча конфлікт інтересів не потрібно ототожнювати з корупцією, неадекватне його врегулювання може стати джерелом корупції.

В основу роботи з управління конфліктом інтересів слід покласти наступні принципи:

- індивідуальний розгляд і оцінка матеріальних та репутаційних ризиків для університету при виявленні кожного конфлікту інтересів та його врегулювання;

- конфіденційність процесів розкриття відомостей про конфлікт інтересів та його врегулювання;

- дотримання балансу інтересів університету і працівника при врегулюванні конфлікту інтересів;

- захист працівника від переслідування у зв'язку з повідомленням про конфлікт інтересів у іншого працівника університету.

На відміну від попереднього Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції», в якому надавалось лише загальне визначення конфлікту інтересів, Закон України «Про запобігання корупції» розрізняє два його види: реальний та потенційний.

Відповідно до ст. 1 вказаного Закону «Про запобігання корупції»:

- потенційний конфлікт інтересів – це наявність у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень;

- реальний конфлікт інтересів – це суперечність між приватним інтересом особи та її службовими чи представницькими повноваженнями, що впливає на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень.

Важливим є те, що наявність конфлікту інтересів не обов'язково призводить до фактів корупції, однак істотно підвищує ризик вчинення корупційних діянь та є по суті їх передумовою. Тому законодавством

передбачено низку положень щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.

Так, для посадових осіб юридичних осіб публічного права, Законом України «Про запобігання корупції» передбачені наступні обов'язки, спрямовані на запобігання та врегулювання конфлікту інтересів:

- вживати заходів щодо недопущення виникнення реального, потенційного конфлікту інтересів;

- не вчиняти дій та не приймати рішень в умовах реального конфлікту інтересів;

- вживати заходів для врегулювання реального чи потенційного конфлікту інтересів;

- повідомляти не пізніше наступного робочого дня з моменту, коли особа дізналася чи повинна була дізнатися про наявність у неї реального чи потенційного конфлікту інтересів безпосереднього керівника.

Керівник та Уповноважений в межах своїх повноважень забезпечують умови для захисту осіб, які надають допомогу в запобіганні, виявленні та протидії корупції в ТНПУ. Заходи для захисту викривача визначаються керівником спільно з Уповноваженим і впроваджуються за умови письмової згоди працівника.

Керівник, якому стало відомо про конфлікт інтересів у підлеглого йому працівника, вживає заходів передбачених законом для запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (у тому числі у разі самотійного виявлення наявного конфлікту інтересів у підлеглої йому особи без здійснення нею відповідного повідомлення).

Врегулювання конфлікту інтересів в ТНПУ здійснюється за допомогою одного з нижченаведених заходів:

1) усунення працівника від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті;

2) встановлення додаткового контролю за виконанням працівником відповідного завдання, вчиненням ним певних дій чи прийняття рішень;

3) обмеження у доступі працівника до певної інформації;

4) перегляду обсягу функціональних обов'язків працівника;

5) переведення працівника на іншу посаду;

6) звільнення працівника.

Працівники ТНПУ мають право самостійно вжити заходів щодо врегулювання конфлікту інтересів шляхом позбавлення відповідного приватного інтересу з наданням підтвердних документів безпосередньому керівнику та Уповноваженому.

При наявності питань щодо тлумачення окремих положень Антикорупційної програми ТНПУ, керівник, працівники ТНПУ звертаються до Уповноваженого за отриманням усного чи письмового роз'яснення. Зміст звернення щодо надання роз'яснення чи консультації викладається безпосередньо Уповноваженому шляхом направлення на його ім'я службової записки або надіслання на його електронну адресу письмового звернення у довільній формі.

Працівникам ТНПУ рекомендується утримуватися від будь-яких пропозицій, прийняття яких може поставити його в ситуацію конфлікту інтересів.

Наведене означає, що, насамперед, необхідно запобігати виникненню конфлікту інтересів. Тому хибною є практика свідомого створення посадовою особою ТНПУ обставин конфлікту інтересів, а в подальшому вжиття заходів щодо його врегулювання.

Порівняно з 2020 роком, у 2021 році було значно посилено роботу, спрямовану на запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності посадових осіб університету. Зокрема, за звітний період у 29 випадках було вжито заходів щодо недопущення виникнення конфлікту інтересів, а також врегульовано 25 конфліктів інтересів у ТНЕУ.

В результаті перед ТНПУ, який планує вжити заходів щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, стоїть складне завдання дотримання балансу між інтересами університету та інтересами його працівників.

З одного боку, працівники ТНПУ мають право у вільний від основної роботи час займатися будь-якою не забороненою законом діяльністю, вступати у майнові відносини тощо. З іншого боку, така приватна діяльність працівників, а також наявні у працівників сімейні та інші особисті відносини можуть суперечити інтересам ТНПУ.

Тому основним завданням діяльності ТНПУ щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів має стати обмеження та усунення впливу приватного інтересу працівників на реалізацію ними трудових функцій, зокрема,

щодо прийняття ділових рішень, а не обов'язкова ліквідація обставин, що призводять до наявності конфлікту інтересів.

Для реалізації зазначених заходів ТНПУ розроблено та оприлюдненні наступні документи:

1. Порядок прийняття та розгляду повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, Наказ №115-р від 02.06.2020 р. https://tnpu.edu.ua/about/antikorupts-yna-d-yalnst-Poriadok_pryiniattia_ta_rozghliadu_povidomlen.pdf
2. Положення про уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції, Наказ №178-р від 26.06.2018 р. https://tnpu.edu.ua/about/public_inform_upload/2018/Polozhennia_pro_upovnova_zhenu_osobu_z_pytan%20zapobihannia_ta_vyivlennia_koruptsii.pdf
3. Кодекс честі ТНПУ ім. В. Гнатюка, який встановлює загальні моральні принципи та правила етичної поведінки осіб, що працюють і навчаються в університеті, Наказ №257-р від 22.11.2016 р. https://tnpu.edu.ua/naukova-robotu_public%20information/Kodeks_chesti.pdf

В університеті не менш значна увага приділяється питанням щодо отримання подарунків. Так, відповідно до статті 1 Закону України «Про запобігання корупції» подарунком є грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, які надають/одержують безоплатно або за ціною, нижчою мінімальної ринкової.

Посадовим особам університету слід відмовлятися від отримання подарунку, якщо існує ймовірність того, що:

- такий подарунок пов'язаний з перебуванням особи на посаді в університеті;
- це може викликати конфлікт інтересів;
- це спричинить дискредитацію університету чи може завдати шкоду її репутації.

При цьому, посадові особи університету можуть приймати подарунки, які відповідають загально визнаним уявленням про гостинність, у межах визначених Законом України «Про запобігання корупції».

Під загально визнаними уявленнями про гостинність можна розуміти отримання подарунків від близьких осіб, давніх друзів чи добрих знайомих, які дарують подарунки з нагоди дня народження, ювілею або загально визнаного свята (Новий рік, Міжнародний жіночий день, День захисника України тощо).

Обов'язковою умовою прийняття подарунку та проявів гостинності є те, що такі подарунки та прояви гостинності не є постійними і систематичними, і не впливатимуть на прийняття посадовою особою університету рішень у зв'язку із здійсненням нею своїх посадових повноважень.

4.3. Управління інформацією.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про інформацію» інформація – це будь-які відомості та/або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді.

Конфіденційною є інформація про фізичну особу, а також інформація, доступ до якої обмежено фізичною або юридичною особою, крім суб'єктів владних повноважень. Конфіденційна інформація може поширюватися за бажанням (згодою) відповідної особи у визначеному нею порядку відповідно до передбачених нею умов, а також в інших випадках, визначених законом (ч. 2 ст. 21 Закону України «Про інформацію»).

Згідно ст. 9 Закону України «Про доступ до публічної інформації» до службової може належати така інформація:

- що міститься в документах суб'єктів владних повноважень, які становлять внутрішню службову кореспонденцію, доповідні записки, рекомендації, якщо вони пов'язані з розробкою напряму діяльності установи або здійсненням контрольних, наглядових функцій органами державної влади, процесом прийняття рішень і передують публічному обговоренню та/або прийняттю рішень;

- зібрана в процесі оперативно-розшукової, контррозвідувальної діяльності, у сфері оборони країни, яку не віднесено до державної таємниці.

В свою чергу, відомості, пов'язані з виробництвом, технологією, управлінням, фінансовою та іншою діяльністю суб'єкта господарювання, що не є державною таємницею, розголошення яких може завдати шкоди інтересам суб'єкта господарювання, можуть бути визнані його комерційною таємницею. Склад і обсяг відомостей, що становлять комерційну таємницю, спосіб їх захисту визначаються суб'єктом господарювання відповідно до закону (ч. 1 ст. 36 Господарського кодексу України).

4.4. Управління фінансовими та матеріальними ресурсами.

Ресурси – засоби, кошти, запаси, можливості, джерела, які є в розпорядженні і можуть бути використані для досягнення конкретних цілей розвитку університету. Ресурсний потенціал дозволяє забезпечити стійкість університету за умов ефективного управління ресурсопостачанням та ресурсовикористанням.

Управління ресурсами – це використання та розпорядження посадовими особами університету її ресурсами. Системний підхід при управлінні економічними ресурсами дозволить глибше вивчити об'єкт управління, отримати повніше уявлення про нього, виявити причинно-наслідкові зв'язки між складовими ресурсного потенціалу університету. Необхідність дотримання принципу системності пояснюється тим, що доводиться здійснювати управління ресурсами в умовах неповної визначеності. Невизначеність виникає внаслідок наявності значної кількості чинників, які по-різному впливають один на одного і які не завжди можна точно оцінити.

Управління фінансами – цілеспрямоване формування процесу перерозподілу фінансових ресурсів, діяльність по залученню та ефективному використанню фінансових ресурсів.

Оплата праці – грошовий вираз вартості і ціни робочої сили, який виступає у формі будь-якого заробітку, виплаченого університетом працівникові за виконану роботу. Як соціально-економічна категорія заробітна плата служить основним засобом задоволення особистих потреб працюючих, економічним важелем, що стимулює розвиток суспільного виробництва, ріст продуктивності праці.

В цілому, було досліджено зовнішнє та внутрішнє середовище ТНЕУ на предмет виявлення чинників корупційних ризиків у його управлінській діяльності. Джерелами отримання інформації були: нормативно-правові та організаційно-розпорядчі акти, внутрішні регламенти та процедури, що регулюють діяльність ТНЕУ; аналіз здійснених заходів щодо усунення виявлених корупційних ризиків за попередні періоди; публікації в засобах масової інформації та соціальних мережах; інформація з відкритих реєстрів.

V. ОПИС ІДЕНТИФІКОВАНИХ КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ ТА ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ЗАХОДІВ ЇХ УСУНЕННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА

Під час ідентифікації корупційних ризиків в діяльності ТНПУ визначали його вразливі до ризиків сфери діяльності, окремі функції та завдання, конкретні напрями діяльності структурних підрозділів під час виконання ними функцій та завдань. Ідентифікація корупційних ризиків проводили методом аналізу зовнішнього та внутрішнього середовища університету на предмет виявлення чинників корупційних ризиків у системі управління та нормативно-законодавчих документах.

Джерелами отримання інформації для ідентифікації корупційних ризиків є:

- інтерв'ювання, анкетування працівників університету та студентів;
- нормативно-правові та організаційно-розпорядчі документи, що регулюють діяльність університету;
- аналіз здійснених заходів щодо усунення виявлених корупційних ризиків за попередні періоди;
- результати перевірок, аудитів, проведених контролюючими органами, а також внутрішніх перевірок та службових розслідувань в університеті;
- публікації на офіційному сайті університету, в засобах масової інформації та соціальних мережах;
- інформація з відкритих реєстрів.

Управління процедурами публічних закупівель.

Типові ризики:

- ймовірність встановлення дискримінаційних вимог до учасників процедури публічної закупівлі;
- встановлення необґрунтованих вимог для потенційних учасників процедури закупівлі з метою надання переваги окремим учасникам («укрупнення» лотів для обмеження конкуренції);
- розголошення посадовою особою університету одному з учасників процедури закупівель конфіденційної інформації, що може вплинути на результати торгів;
- наявність приватного інтересу посадових осіб замовника щодо надання переваги окремим учасникам процедури закупівлі;

- приховування працівником, який безпосередньо залучений до організації процедури закупівель, наявного у нього конфлікту інтересів;
- змова учасників процедури закупівлі;
- оприлюднення на офіційному сайті не повної інформації про порядок проходження закупівель, їх оцінки та отримання рішення про затвердження;
- штучне завищення обсягів закупівлі, завищення очікуваної вартості закупівлі та ціни договору в умовах змови посадових осіб замовника та потенційних контрагентів;
- зловживання при оцінці пропозицій учасників закупівлі з метою відхилення пропозиції учасника-переможця закупівлі.

Рекомендовані способи усунення:

- забезпечити формулювання чітких, однотипних кваліфікаційних критеріїв до учасників процедури закупівель;
- встановлювати не завищені кваліфікаційні критерії до учасників процедури закупівель;
- створити умови для вільного та рівного доступу потенційних учасників процедури закупівель до інформації, яка стосується порядку їх проведення;
- забезпечити розширення ринку конкуренції шляхом вжиття відповідних ефективних заходів.

Управління персоналом.

Професійний відбір і комплектування кадрами

Типові ризики:

- не проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад (кулуарне призначення, тобто без застосування прозорих і зрозумілих процедур з рівними умовами для всіх потенційних кандидатів);
- неповідомлення претендентом на зайняття вакантної посади про потенційний чи реальний конфлікт інтересів;
- втручання в діяльність конкурсної комісії третіх осіб з метою впливу на прийняття нею рішень, неповідомлення членом конкурсної комісії про наявний конфлікт інтересів, що може призвести до вжиття ним заходів з переконання інших членів приймати те чи інше рішення;

- вплив з боку посадових або інших осіб з метою сприяння прийняттю на конкурсну комісію близьких їм осіб, неповідомлення членом комісії з відбору кандидатів;

- подання претендентом на посаду недостовірних відомостей.

Рекомендовані способи усунення:

- проводити конкурсний відбір на посади науково-педагогічних працівників;

- залучати до цього процесу фахівця з питань запобігання і протидії корупції;

- попереджати претендентів на посаду про відповідальність за подання недостовірних відомостей про себе;

- здійснювати перевірку достовірності наданих претендентом на посаду відомостей про себе з оригіналами або завіреними копіями відповідних документів, а також його відповідності кваліфікаційним вимогам;

- поширювати інформацію про вакантні посади, шляхом її розміщення на офіційному сайті ТНПУ для забезпечення відповідності претендентів встановленим критеріям та залучення до участі у відборі більшого кола підготовлених осіб.

Робота з персоналом.

Типові ризики:

- привілейоване чи завідомо упереджене ставлення до окремих працівників;

- застосування репресивних заходів впливу (переведення, зміна умов праці тощо) щодо осіб, які надають допомогу в запобіганні і протидії корупції (викривачів);

- приховування не етичної поведінки підлеглих;

- одержання посадовими особами ТНПУ подарунків від підлеглих.

Рекомендовані способи усунення:

- забезпечити наявність та дієвість каналів для інформування працівниками університету про відомі їм факти вчинення корупційних правопорушень або правопорушень, пов'язаних з корупцією;

- проводити навчання та підвищення кваліфікації керівників з питань управлінської діяльності;

- забезпечити посилений контроль щодо працівників, діяльність яких пов'язана з підвищеним корупційним ризиком;
- проводити періодичні анонімні опитування серед працівників з метою визначення рівня задоволеності роботою та загального рівня етики поведінки;
- посилити діяльність всіх посадових осіб, які в тій чи іншій мірі відповідають за контроль та забезпечення виконання заходів щодо запобігання, протидії і виявлення корупції та дотриманням правил етичної поведінки.

Конфлікт інтересів:

Типові ризики:

- неповідомлення посадовою особою університету свого безпосереднього керівника про конфлікт інтересів та прийняття ним рішень в умовах його наявності;
- використання посадовою особою університету повноважень для отримання матеріальної або іншої особистої вигоди для себе чи інших осіб;
- використання посадовою особою повноважень з метою негативного впливу на осіб, щодо яких у них упереджене ставлення;
- навмисне приховування конфлікту інтересів;
- неправомірне сприяння окремим посадовим особам.

Рекомендовані способи усунення:

- розробити методичні рекомендації з питань запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності посадових осіб університету, у яких визначити примірний алгоритм дій, спрямованих на його виявлення та врегулювання;
- забезпечити контроль за своєчасністю повідомлення посадовою особою університету свого безпосереднього керівника про наявність у неї реального чи потенційного конфлікту інтересів;
- здійснювати регулярний збір інформації про конфлікт інтересів у працівників університету;
- забезпечити безумовне притягнення до відповідальності працівників підприємства у разі неповідомлення ними у встановлених законом випадках та порядку про наявність реального конфлікту інтересів.

Отримання подарунків.

Типові ризики:

- використання традиції вітати посадових осіб університету з нагоди особистих та професійних свят;
- відсутність належного контролю за дотриманням норм Закону України «Про запобігання корупції» щодо відмови від одержання подарунків, а також декларування отриманих подарунків;
- виникнення конфлікту інтересів внаслідок одержання подарунку.

Рекомендовані способи усунення:

- запровадити облік пропонованих та наданих посадовим особам університету подарунків, одержаних як прояви гостинності або як дарунки для університету;
- мінімізувати особисті, неформальні контакти посадових осіб університету з представниками підприємств, установ, організацій з якими університет співпрацює.

Управління інформацією.

Типові ризики при неправомірному використанні конфіденційної, комерційної чи іншої службової інформації:

- передача конфіденційної, комерційної чи іншої службової інформації третім особам, без законних на те підстав, з метою отримання неправомірної вигоди;
- використання персональних даних чи інформації про окремих осіб у власних корисливих цілях;
- розголошення конфіденційної, комерційної чи іншої службової інформації після звільнення з роботи;
- використання конфіденційної, комерційної та іншої службової інформації, інших ресурсів університету з метою організації власної справи.

Рекомендовані способи усунення:

- попереджати письмово про обмеження, пов'язані з роботою з конфіденційною, комерційною чи іншою службовою інформацією;
- забезпечити технічні обмеження під час роботи з конфіденційною, комерційною чи іншою службовою інформацією, зокрема, в частині доступу до неї, унеможливлення копіювання, пересилання чи іншого переміщення такої інформації;

- забезпечити обов'язковий облік та періодичні перевірки доступу і використання конфіденційної інформації;

- попереджати про недопустимість розголошення конфіденційної комерційної та іншої службової інформації особою, після звільнення з роботи.

Управління фінансовими та матеріальними ресурсами.

Оплата товарів, робіт, послуг.

Типові ризики:

- навмисне, за домовленістю з постачальником, завищення вартості товарів, робіт та послуг;

- порушення посадовими особами платіжної дисципліни;

- упередженість посадових осіб, зокрема через наявність приватного інтересу, при розподілі коштів на користь контрагентів університету (оплата послуг одних і затримка оплати на користь інших).

Рекомендовані способи усунення:

- періодично проводити внутрішній аудит використання фінансових ресурсів;

- проводити перевірку дотримання черговості платежів відповідно до організаційно-розпорядчих документів університету.

Оплата праці.

Типові ризики:

- отримання працівником університету, виплат на які він не мав права;

- ймовірність застосування керівниками суб'єктивного підходу під час встановлення тарифних ставок, посадових окладів, надбавок, визначення розміру премії та стимулюючих виплат;

- недоброчесність посадових осіб, необ'єктивне оцінювання роботи працівників під впливом особистих відносин, упередженого ставлення тощо.

Рекомендовані способи усунення:

- дотримуватися посадовим особам при визначенні тарифних ставок, посадових окладів, надбавок, доплат, премій інших заохочувальних і компенсаційних виплат організаційно-розпорядчих та виробничих документів університету, а також чинного законодавства України.

Управління матеріальними ресурсами.

Типові ризики:

- використання посадовою особою університету засобів комунікації, оргтехніки, транспорту тощо у власних цілях, в тому числі з метою отримання неправомірної вигоди;
- списання матеріальних цінностей, що не є фізично застарілими, придатні до подальшої експлуатації, посадовими особами, відповідальним за списання матеріальних цінностей, використовувати їх на власний розсуд з метою отримання особистої вигоди;
- привласнення працівником матеріальних ресурсів університету;
- недотримання законодавчих, нормативно-правових актів, розпорядчих документів, відсутність належної системи контролю;
- неповернення отриманих у персональне користування (на зберігання) ресурсів підприємства після звільнення з роботи;
- штучне заниження експлуатаційних характеристик матеріальних ресурсів, що перебувають у користуванні університету з метою їх подальшого списання (утилізації) чи заміни.

Рекомендовані способи усунення:

- попередити працівників про недопустимість використання матеріальних ресурсів університету для інших цілей, не викликаних службовою необхідністю;
- забезпечити дотримання правил користування окремими ресурсами, такими як засоби зв'язку, транспортні засоби тощо;
- встановити заборону щодо особистого одноособового вирішення питань про виділення матеріальних ресурсів університету у своє персональне користування;
- обліковувати ресурси, передані посадовим особам університету в особисте користування, проводити періодичні звірки таких ресурсів та потреб у їх подальшому персональному користуванні;
- забезпечити обов'язкове повернення матеріальних ресурсів, переданих посадовим особам університету у користування при звільненні з роботи;
- забезпечити притягнення до відповідальності осіб, наділених повноваженнями щодо управління матеріальними ресурсами підприємства, за невиконання або неналежне виконання обов'язків з управління та розпорядження майном;

- проводити звірки наявних матеріальних ресурсів із зазначеними у відомостях про придбання та списання (утилізацію).

Управління зв'язками з іншими підприємствами, установами та організаціями.

Типові ризики:

- приховування посадовою особою університету, неформальних зв'язків з суб'єктом господарювання, з яким університет перебуває у договірних відносинах, або має намір укласти договір;

- сприяння посадовою особою університету окремим суб'єктам господарювання при здійсненні господарської діяльності.

Рекомендовані способи усунення:

- запровадити облік фінансових інтересів посадових осіб, на основі відомостей, що містяться у деклараціях про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру;

- забезпечити фіксацію та зберігання усієї документації в рамках процедури замовлення робіт (послуг);

- забезпечити охорону конфіденційної інформації, узгодити між зацікавленими суб'єктами господарювання правил її охорони;

- забезпечити укладення чітких та належно структурованих договорів;

- забезпечити належний фінансовий облік та періодичне проведення аудиту діяльності університету.

ВИСНОВКИ

Проведенню оцінки корупційних ризиків у діяльності ТНПУ передувала їх ідентифікація. Під час ідентифікації корупційних ризиків університету визначалися вразливі до ризиків сфери та напрями діяльності, функції та завдання його структурних підрозділів. Для ідентифікації корупційних ризиків використовувалися нормативно-правові та організаційно-розпорядчі акти, що регулюють діяльність університету, аналіз здійснених заходів щодо усунення виявлених корупційних ризиків за попередні періоди.

За результатами аналізу діяльності посадових осіб університету розроблені рекомендації щодо способів їх усунення.

Пропонується наступний порядок здійснення оцінки корупційних ризиків:

- розгляд діяльності університету у вигляді окремих бізнес-процесів (наприклад: відносини з контролюючими органами; участь у державних закупівлях; відносини з постачальниками та контрагентами тощо), в кожному з яких виділити складові елементи, підпроцеси;

- визначення осіб, що реалізують кожний конкретний бізнес-процес та підпроцес («володільців процесу»), а також осіб, що здійснюють незалежний контроль за реалізацією таких процесів (наприклад: процедуру погодження рішень керівником іншого структурного підрозділу університету, юристом, начальником відділом кадрів, бухгалтером);

- визначення ступеня ризику для кожного бізнес-процесу та підпроцесів, при реалізації яких виникнення корупційних правопорушень є найбільш ймовірним. Визначення ступеня ризику бажано позначати: «мінімально ризикований»; «середньо ризикований»; «потенційно ризикований»; «ризикований»; «надзвичайно ризикований» (потребус максимального рівня контролю).

Додатково, для кожного підпроцесу, реалізація якого пов'язана з корупційним ризиком, слід скласти опис можливих корупційних правопорушень, що включатиме:

- характеристику неправомірної вигоди чи переваг, що можуть бути отримані університетом або його окремими працівниками за результатами вчинення корупційного правопорушення;

- посади, які в університеті є «ключовими» для потенційного вчинення корупційного правопорушення, тобто участь яких є необхідною для того, щоб вчинення корупційного правопорушення стало можливим (наприклад, особи відповідальні за розпорядження коштами на представницькі витрати, надання дарунків від імені університету тощо);

- можливі форми вчинення корупційних правопорушень (здійснення платежів, надання матеріальних цінностей у формі подарунків, користування майном).

Застосування способів мінімізації корупційних ризиків у діяльності посадових осіб університету:

- аналіз управлінських процесів на предмет наявності корупціогенних факторів та підготовка пропозицій щодо їх усунення чи мінімізації;

- оцінка ефективності антикорупційної політики університету, в тому числі із залученням громадськості;

- опитування, анкетувань та застосування інших соціологічних методів досліджень з метою виявлення корупційних ризиків та порушень правил етичної поведінки в діяльності;

- організація тренінгів, практичних навчань з антикорупційної тематики;

- організація плідної взаємодії з громадськістю, міжнародними організаціями у сфері запобігання і протидії корупції;

- формування та періодичне оновлення переліку посад університету з найбільшими ризиками вчинення корупційних правопорушень чи порушень правил етичної поведінки.

Таким чином, комісією здійснено опис ідентифікованих корупційних ризиків, чинників корупційних ризиків та можливих наслідків корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією

Окремою і ключовою рекомендацією є розгляд можливості впровадження в діяльність Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка стандарту ДСТУ ISO 37001 «Системи управління щодо протидії корупції». ISO 37001 – міжнародний стандарт з управління по боротьбі з корупцією, створений, щоб допомагати організаціям запобігати, виявляти, реагувати на явища корупції, дотримуватися законодавства по боротьбі з корупцією та інших можливих добровільних зобов'язань, які стосуються їх діяльності, визначає прозорі й зрозумілі контрольні заходи, які університет повинен запровадити для виявлення і запобігання корупції, та найбільш

ефективні способи їх реалізації. Установам, які приймають рішення щодо впровадження ISO 37001, цей стандарт допомагає впровадити раціональні і ефективні заходи протидії корупції.

Впровадження вказаного стандарту в роботу Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка дозволить:

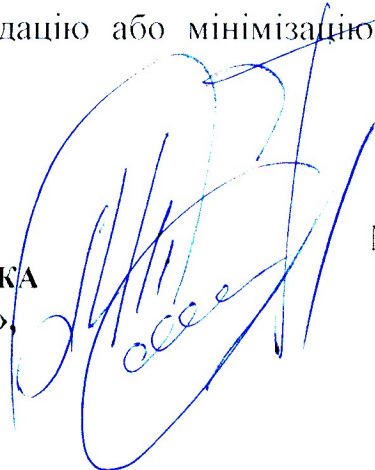
- посилить довіру ділових партнерів, та високий рівень ділової надійності Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка;
- продемонструє прагнення ТНПУ до впровадження кращих міжнародних антикорупційних практик в свою діяльність;
- закріпить репутацію ТНПУ в міжнародній сфері, як прогресивної та інноваційної організації, що приділяє належну увагу рівню доброчесності в своїй діяльності.

За результатами оцінки корупційних ризиків у діяльності ТНПУ проведено:

- оцінку ймовірності виникнення корупційного ризику (додаток 1);
- оцінку наслідків корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією (додаток 2);
- оцінку корупційних ризиків за кількісним рівнем (додаток 3);
- оцінено корупційні ризики та надано пропозиції заходів щодо їх усунення (додаток 4).

Крім того, запропоновані заходи щодо усунення виявлених корупційних ризиків, що полягають у визначенні можливих механізмів протидії та запобігання корупційним ризикам, містять пропозиції щодо шляхів їх реалізації та спрямовані на ліквідацію або мінімізацію умов виникнення корупційних ризиків.

Директор
ТОВ «АДВОКАТСЬКО-АУДИТОРСЬКА
ГРУПА «ГАРАНТ БІЗНЕС УКРАЇНА»,
доктор економічних наук

М. А. Проданчук

Результати оцінки ймовірності виникнення корупційного ризику

№ ризик	Ідентифіковані ризики	Ймовірність		
		Низька	Середня	Висока
1	Надання посадовою особою переваги кандидатам на вступ до Університету через вплив третіх осіб	1		
2	Непрозоре проведення процедур закупівель	1		
3	Виникнення конфлікту інтересів		2	
4	Необ'єктивне оцінювання викладачами знань студентів під час поточного та семестрового контролю	1		
5	Недотримання норм законодавства при розробці, прийнятті розпорядчих документів	1		
6	Виникнення конфлікту інтересів при залучення працівників до участі в робочих та дорадчих органах		2	
7	Зловживання при використанні та розпорядженні матеріальними ресурсами	1		
8	Організація проведення конкурсного відбору науково-педагогічних працівників	1		
9	Неналежне виконання працівниками вимог Закону України «Про запобігання корупції»	1		

Результати оцінки наслідків корупційного правопорушення пов'язаного з корупцією

№ ризику	Ідентифіковані ризики	Імовірність		
		Низька	Середня	Висока
1	Надання посадовою особою переваги кандидатам на вступ до Університету через вплив третіх осіб	1		
2	Непрозоре проведення процедур закупівель	1		
3	Виникнення конфлікту інтересів		2	
4	Необ'єктивне оцінювання викладачами знань студентів під час поточного та семестрового контролю	1		
5	Недодержання норм законодавства при розробці, прийнятті розпорядчих документів	1		
6	Виникнення конфлікту інтересів при залучення працівників до участі в робочих та дорадчих органах		2	
7	Зловживання при використанні та розпорядженні матеріальними ресурсами	1		
8	Організація проведення конкурсного відбору науково-педагогічних працівників	1		
9	Неналежне виконання працівниками вимог Закону України «Про запобігання корупції»	1		

Результати оцінки корупційних ризиків за кількісним рівнем

№ ризику	Ідентифіковані ризики	Ймовірність виникнення корупційного правопорушення	Наслідки корупційного правопорушення	Пріоритетність корупційних ризиків	Оцінка
1	Надання посадовою особою переваги кандидатам на вступ до Університету через вплив третіх осіб	1	1	1 (1X1)	низька
2	Непрозоре проведення процедур закупівель	1	1	1 (1X1)	низька
3	Виникнення конфлікту інтересів	2	2	4 (2X2)	середня
4	Необ'єктивне оцінювання викладачами знань студентів під час поточного та семестрового контролю	1	1	1 (1X1)	низька
5	Недодержання норм законодавства при розробці, прийнятті розпорядчих документів	1	1	1 (1X1)	низька
6	Виникнення конфлікту інтересів при залучення працівників до участі в робочих та дорадчих органах	2	2	4 (2X2)	середня
7	Зловживання при використанні та розпорядженні матеріальними ресурсами	1	1	1 (1X1)	низька
8	Організація проведення конкурсного відбору науково-педагогічних працівників	1	1	1 (1X1)	низька
9	Неналежне виконання працівниками вимог Закону України «Про запобігання корупції»	1	1	1 (1X1)	низька

Оцінка корупційних ризиків та заходів щодо їх усунення

№ ризику	Ідентифіковані ризики	Пріорит. коруп. ризику	Заходи щодо усунення корупційного ризику	Особа (особи) відповід. за виконання заходів	Строк виконан. заходів	Ресурси для впровадж. заходів	Очікувані результати
1	Надання посадовою особою переваги кандидатам на вступ до Університету через вплив третіх осіб		Проведення роз'яснювальної роботи з питань антикорупційного законодавства	Пріймальна комісія	Під час вступної компанії	Не потребує додаткових витрат	Усунення корупційного ризику
2	Непрозоре проведення процедур закупівель	низька	Організація участі членів тендерного комітету в освітніх програмах та семінарах	Тендерний комітет	Постійно	Згідно заявок та вартості семінарів	Усунення корупційного ризику
3	Виникнення конфлікту інтересів	середня	Проведення інструктажів при прийнятті на роботу, своєчасне повідомлення про виникнення конфлікту інтересів	Відділ кадрів, структурні підрозділи	Постійно	В межах наявного фінансування	Усунення корупційного ризику
4	Необ'єктивне оцінювання викладачами знань студентів під час поточного та семестрового контролю	низька	Проведення підсумкового контролю знань комісією у випадку виникнення підозри про необ'єктивність оцінювання студентів	Декани факультетів, завідувачі кафедр	Постійно	В межах наявного фінансування	Усунення корупційного ризику
5	Недотримання норм законодавства при розробці, прийнятті розпорядчих документів	низька	Систематичне проведення роботи з перегляду розпорядчих документів	Юридічна служба, служба внутрішнього аудиту	Постійно	В межах наявного фінансування	Усунення корупційного ризику
6	Виникнення конфлікту інтересів при залученні працівників до участі в робочих та дорадчих органах	середня	Проведення роз'яснювальної роботи з працівниками, розробка попереджень про спеціальні обмеження	Юридічна служба, керівники підрозділів	Постійно	Не потребує додаткових витрат	Усунення корупційного ризику

7	Зловживання використаними розпорядженні матеріальними ресурсами при та	нізька	Проведення інвентаризації матеріальних дотримання списання	сущальних товарно-цінностей. IX	Бухгалтерія, служба внутрішнього аудиту	Протягом року у встановленому законом строки	Не потребує додаткових витрат	Усунення корупційного ризику
8	Організація проведення конкурсного відбору науково-педагогічних працівників	нізька	Підвищення обізнаності членів комісії із законодавчою базою та антикорупційна законодавством	рівня комісії із та	Члени конкурсного комісії	Постійно	В наявного фінансування	Усунення корупційного ризику
9	Недлужне виконання працівниками вимог Закону України «Про запобігання корупції»	нізька	Проведення комплексних заходів. Подання посадовими забезпечення виконання антикорупційної програми	декларацій особами.	Відповідальна особа з питань запобігання та виявлення корупції. Начальник відділу кадрів	Протягом року у встановленому законом строки	Не потребує додаткових витрат	Підвищення рівня правової свідомості працівників. Усунення корупційного ризику

ПРОДАНЧУК МИХАЙЛО АНДРІЙОВИЧ

доктор економічних наук

Дата народження: 21.12.1970 р.

Адреса: м. Чернівці, вул. Білоруська, 69.

тел. 097 88 99 486; 099 22 55 629;

е.л. пошта: Prodanchukma@gmail.com

Освіта:

1994-1999 р. - Київський торговельно-економічний університет, спеціальність «Облік та аудит».

2000-2003 р. - аспірантура з відривом від виробництва, Інститут аграрної економіки УААН, м. Київ,

2009-2011 р. - докторантура з відривом від виробництва, ННЦ «Інститут аграрної економіки» НААН, м. Київ.

Досвід роботи:

З 2003 по 2006 р. - доцент кафедри „Обліку і аудиту”, декан обліково-фінансового факультету Чернівецького торговельно-економічного інституту КНТЕУ.

2006-2007 р. – доцент кафедри «Статистики та економічного аналізу» Академії муніципального управління, м. Київ.

2007 р. – 2008 р. – нач. відділу по обслуговуванню платників податків департаменту розвитку та модернізації ДПА України, м. Київ

2011 р - 20116 р. - доцент, завідувач кафедри «Обліку, аудиту та економічного аналізу Буковинського державного фінансово-економічного університету

З 2016 р. по даний час, провідний науковий співробітник відділу обліку та оподаткування, ННЦ «Інститут аграрної економіки» НААН, м. Київ.

Одночасно із науковою - займаюся практичною діяльністю в напрямку антикорупційної діяльності, бухгалтерського обліку, аудиту, контролю, управління, фінансового та стратегічного консалтингу суб'єктів господарювання, впровадження технологій інжинірингу бізнес-процесів, бюджетування та планування в управлінні бізнесом, директор ТОВ "АДВОКАТСЬКО-АУДИТОРСЬКА ГРУПА "ГАРАНТ БІЗНЕС УКРАЇНА".

Відомості про заохочення та стягнення:

Відзначений почесними грамотами МОН України та Чернівецької обласної адміністрації, премією ім. І. Бажанського, знаком «Відмінник освіти України».

Член спеціалізованої вченої ради Д 26.350.02 по захисту докторських дисертацій, Всеукраїнського конгресу вчених економістів-аграрників, федерації професійних бухгалтерів та аудиторів України та федерації аудиторів, бухгалтерів і фінансистів АПК України.

Стягнення: не мав.